

Sygn. akt IV U 760/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2014r. w S.

odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 7 maja 2013 r. Nr (...)

w sprawie K. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty socjalnej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo K. B. do stałej renty socjalnej od 01.01.2013 r.

Sygn. akt: IV U 760/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 7 maja 2013r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.4 ustawy z 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej odmówił K. B. prawa do renty socjalnej wskazując, iż u wymienionej nie stwierdzono całkowitej niezdolności do pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła K. B. wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu odwołania podniosła, że jest niezdolna do podjęcia pracy. W przeszłości udało się jej podjąć pracę na stanowisku sprzątaczkki, ale w trakcie zatrudnienia nasiliły się objawy choroby, co sprawiło, że nie była w stanie wykonywać obowiązków pracowniczych. Próby podjęcia kolejnej pracy kończyły się niepowodzeniem, a kiedy w końcu udało się jej podjąć pracę – również na stanowisku sprzątaczkki, zdołała przepracować zaledwie jeden miesiąc. Mimo podejmowanych starań nie jest w stanie pracować, a stres i wysiłek fizyczny związany z wykonywaniem pracy tylko pogarsza jej stan zdrowia (odwołanie k.2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując iż zaskarżona decyzja wydana została na podstawie orzeczenia Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 19 kwietnia 2013r., która nie stwierdziła u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy, a odwołanie nie daje podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 stycznia 2013r. wpłynął do organu rentowego wniosek K. B. o rentę socjalną (wniosek k.1-2 akt rentowych). Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczoną na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 14 lutego 2013r. ustalił, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy, ale niezdolność ta powstała po 18. roku życia i nie jest wynikiem naruszenia sprawności organizmu powstałego przed ukończeniem 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole przed ukończeniem 25. roku życia (orzeczenie Lekarza Orzecznika z 14 lutego 2013r. k.6 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia decyzją z 5 marca 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty socjalnej (decyzja z 5 marca 2013r. k.8 akt rentowych).

Po wydaniu powyższej decyzji – w dniu 20 marca 2013r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika z 14 lutego 2013r. z jednoczesnym wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia takiego sprzeciwu. W sprzeciwie ubezpieczona zakwestionowała ustalenie, że całkowita niezdolność do pracy powstała po ukończeniu 18. roku życia i nie jest wynikiem naruszenia sprawności organizmu powstałego przed ukończeniem 18. roku życia. Wskazała, że choroba na którą cierpi ujawniła się między 15. a 16. rokiem życia. Organ rentowy przychylił się do wniosku ubezpieczonej i przywrócił jej termin do wniesienia sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika, po czym skierował ją na badanie przez Komisję Lekarską ZUS (sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika i wniosek o przywrócenie terminu k.10-11 akt rentowych). Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z 19 kwietnia 2013r. stwierdziła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 19 kwietnia 2013r. k.15 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 7 maja 2013r., w której odmówił ubezpieczonej prawa do renty socjalnej (decyzja z 7 maja 2013r. k.16 akt rentowych).

Biegli lekarze z zakresu psychiatrii i neurologii rozpoznali u ubezpieczonej Zespół Gillesa de la Tourettea, osobowość homilopatyczną w przebiegu powyższego Zespołu oraz organiczne zaburzenia urojeniowe w wywiadzie i stwierdzili, że ubezpieczona jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, przy czym jest to niezdolność trwała i powstała przed 18. rokiem życia. W ocenie biegłych całkowitą niezdolność do pracy powoduje u ubezpieczonej ciężka postać Zespołu Gillesa de la Tourettea z nasilonymi tikami i brakiem poprawy po wieloletnim leczeniu oraz stopniowym narastaniem objawów. U ubezpieczonej występują tiki złożone wokalne i motoryczne, które uniemożliwiają jej funkcjonowanie społeczne i zawodowe. Mimo wieloletniego leczenia farmakologicznego choroba ma charakter postępujący i nie rokuje poprawy. Pierwsze objawy choroby wystąpiły około 15. roku życia, co uzasadnia stwierdzenie, że ujawniła się ona przed 18. rokiem życia. Współistniejące u ubezpieczonej schorzenie natury psychiatrycznej w postaci organicznych zaburzeń urojeniowych w wywiadzie powoduje u ubezpieczonej częściową niezdolność do pracy (opinia biegłych: psychiatry B. G. i neurologa J. S. k.8-9 akt sprawy oraz uzupełniająca opinia tych biegłych k.24 akt sprawy).

Ubezpieczona ma niespełna 29 lat i wykształcenie podstawowe. W przeszłości podejmowała zatrudnienie w charakterze sprzątaczk, ale po krótkim okresie pracy traciła zatrudnienie. Objawy choroby w postaci mruczenia, drgawek ramienia po raz pierwszy zostały zdiagnozowane u ubezpieczonej w 2000r. (15. rok życia) jako choroba tikowa (dokumentacja z leczenia ubezpieczonej w poradni neurologicznej k.7-10 akt rentowych za wnioskiem o rentę socjalną z 20 listopada 2003r.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej K. B. okazało się uzasadnione i skutkowało zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art.4 ust.1 ustawy z 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2003r., Nr 135, poz.1268 ze zm.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: przed ukończeniem 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Rozstrzygnięcie o zasadności odwołania ubezpieczonej wymagało ustalenia czy u ubezpieczonej istnieje całkowita niezdolność do pracy, która powstała w w/w okresach. W tym celu Sąd zasięgnął opinii biegłych lekarzy o specjalizacjach psychiatra i neurolog. Ze złożonej do akt opinii biegłych wynika, że ubezpieczona cierpi na organiczne zaburzenia urojeniowe w wywiadzie które nie powodują u niej całkowitej niezdolności do pracy oraz na ciężką postać Zespołu Gillesa de la Tourettea i osobowość homilopatyczną w przebiegu powyższego schorzenia, które ujawniło się około 15. roku życia i które w ocenie biegłych powoduje u ubezpieczonej trwałą całkowitą niezdolność do pracy powstałą przed 18. rokiem życia.

Analizując opinię biegłych psychiatry i neurologa Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydana została przez specjalistów lekarzy z zakresu schorzeń występujących u ubezpieczonej, a jej wydanie poprzedzone zostało analizą dokumentacji medycznej ubezpieczonej i jej badaniem. Biegli w sposób logiczny uzasadnili swoje stanowisko i wykazali dlaczego właściwe jest orzeczenie u ubezpieczonej trwałej całkowitej niezdolności do pracy. W opinii podstawowej oraz uzupełniającej wydanej na skutek zastrzeżeń organu rentowego do opinii podstawowej (w piśmie z 31 stycznia 2014r. na k.17 akt sprawy) biegli podnieśli, że za orzeczeniem takim przemawiają występujące u ubezpieczonej – w przebiegu zespołu Gillesa de la Tourettea – nasilone złożone tiki głosowe i ruchowe, które w znaczny sposób upośledzają funkcjonowanie społeczne ubezpieczonej oraz wykonywanie przez nią pracy zarobkowej. Z kolei orzeczenie o trwałej całkowitej niezdolności do pracy uzasadnia wieloletnie nie przynoszące poprawy leczenie oraz postępujący charakter tego schorzenia (uzupełniająca opinia biegłych k.24 akt sprawy).

W świetle powyższych ustaleń za nieuzasadnione Sąd uznał kolejne zastrzeżenia organu rentowego do opinii biegłych zawarte w piśmie z 4 kwietnia 2014r. (na k.28 akt sprawy) i nie przychylił się do wniosku tej strony o dopuszczenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych. Organ rentowy zakwestionował orzeczenie biegłych tak co do stwierdzonego u ubezpieczonej stopnia niezdolności do pracy, jak i daty powstania tej niezdolności. Powołał się w tym zakresie na badanie przez Komisję Lekarską ZUS z kwietnia 2013r., podczas którego Komisja miała obserwować u ubezpieczonej tiki proste o niewielkim nasileniu i nie zaburzające istotnie kontaktu werbalnego i sprawności ruchów dowolnych. W ocenie Sądu zastrzeżenia te stanowią w istocie polemikę z ustaleniami biegłych, którzy stwierdzili u ubezpieczonej nasilone złożone tiki głosowe i ruchowe. Ponadto, jak słusznie zauważyli biegli obraz kliniczny schorzenia może zmieniać się w czasie (opinia uzupełniająca k.24). Wskazać przy tym należy, że okoliczność, iż mimo tików głosowych i ruchowych – co Sąd miał możliwość obserwować w czasie rozpraw – ubezpieczona jest w stanie nawiązać kontakt werbalny, nie przesądza o zdolności ubezpieczonej do pracy. Występujące u ubezpieczonej tiki nie wykluczają możliwości nawiązania z nią kontaktu werbalnego, ale upośledzają jej funkcjonowanie społeczne, w tym wykonywanie pracy zawodowej. Niekontrolowane ruchy i dźwięki nie pozwalają jej bowiem skoncentrować się na pracy, nawet prostej, nie wymagającej specjalistycznych kwalifikacji. Ponadto z pewnością mają one wpływ na odbiór osoby ubezpieczonej przez potencjalnego pracodawcę i inne osoby pojawiające się w jej otoczeniu, co nie jest bez wpływu na możliwości uzyskania i utrzymania przez nią zatrudnienia. Nieuzasadnione jest również stwierdzenie organu rentowego, że z uwagi na młody wiek ubezpieczonej nie jest celowe orzeczenie trwałej całkowitej niezdolności do pracy. Istotnie, ubezpieczona jest osobą młodą, ale jednocześnie w takim wieku (blisko 30 lat), w który osoba zdrowa legitymuje się przeciętnie około 6-7 letnim okresem zatrudnienia. Ubezpieczona z uwagi na występujące u niej schorzenie nie była w stanie, poza krótkimi okresami, podjąć i kontynuować zatrudnienia. Ponadto, jak wskazali biegli na orzeczenie o trwałej niezdolności do pracy ma wpływ przewlekły i postępujący charakter schorzenia i brak perspektyw na zmianę tego stanu. Objawy choroby pojawiły się u ubezpieczonej około 15. roku życia, a zatem 14 lat temu i mimo stałego leczenia brak jest poprawy. Nie można również przyjąć za uzasadnione dalszych zastrzeżeń organu rentowego wskazującego, że z dokumentacji medycznej wynika, iż efekty leczenia ubezpieczonej są zadawalające i brak jest podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy, a nawet zdiagnozowania choroby Gillesa de la Tourettea (pismo organu rentowego na k.28 akt sprawy). Organ rentowy przytacza tu stwierdzenie zawarte w zaświadczeniu N-9 z 17 listopada 2003r. wystawionym przez lekarza leczącego do wniosku o rentę socjalną (zaświadczenie k.3 akt rentowych za wnioskiem o rentę socjalną z 20 listopada 2003r.). Jednocześnie pomija, że ten sam lekarz przy ocenie rokowań wskazał, że leczenie choroby jest odporne i długotrwałe i uzasadnione jest ustalenie prawa do renty socjalnej. Powołuje się wreszcie na opinię lekarza konsultanta ZUS J. B. z 16 grudnia 2003r., a

zatem sprzed 11 lat, gdzie lekarz ten stwierdził brak podstaw do orzeczenia u ubezpieczonej niezdolności do pracy (opinia lekarza konsultanta k.15-18 akt rentowych za wnioskiem o rentę socjalną z 20 listopada 2003r.). W ocenie Sądu przytaczanie przez organ rentowy wybranych sformułowań zawartych w dokumentacji medycznej ubezpieczonej sprzed 11 lat nie podważa ustaleń opinii biegłych.

Zauważyć wreszcie należy na niekonsekwentne działanie organu rentowego w ramach rozpoznania niniejszego wniosku o rentę socjalną (z 11 stycznia 2013r.). Otóż lekarz orzecznik w orzeczeniu 14 lutego 2013r. uznał ubezpieczoną za całkowicie niezdolną do pracy, natomiast Komisja Lekarska ZUS – rozpoznając sprzeciw ubezpieczonej co do daty powstania orzeczonej niezdolności do pracy i naruszenia sprawności organizmu powodującego tę niezdolność – stwierdziła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy (vide: ustalenia faktyczne).

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i na podstawie art.477.14§2 kpc w zw. z art.4 ust.1 i ust.2 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo K. B. do stałej renty socjalnej od 1 stycznia 2013r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o rentę socjalną.